

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 1 cor. 70 bani, 1/2 an 5 cor., 1/4 an 10 cor., 1 an 20 cor.
Pentru ducerea la casă cu 50 bani pe lună mai mult

Pentru monarhia:

1 lună 2 cor. 40 bani, 1/2 an 7 cor., 1/4 an 14 cor., 1 an 28 cor.

Pentru România și străinătate:

1/2 an 10 franci, 1 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamentele se fac numai plăindu-se înainte.

TRIBUNA

INSERTIUNILE

Un gir garmond prima-dată 14 bani, a doua-oră 12 bani
a treia-oră 10 bani.

Redacția și administrația: Strada Poplăcei Nr. 15.

Se prenumără la poște și librării.

În România

abonamentele se fac la Agenția de Publicitate Carol
Schulder București, strada Șelar, 10.

Epistole nefrancate se refuză. — Manuscrise nu se înapoiază.

Numeri singuratici la 10 bani se vând în Sibiu: la librăria „Ti-
pografiei”, societate pe acțiuni. — În Alba-Iulia la librăria Weisz
Bernat „la loterie”.

„Razimul dinastiei”.

Șeful partidului pangerman din reichsrath-ul austriac, G. Schönerer, într-una din ședințele trecute și a încheiat vorbirea exclamând:

Hoch und Heil Hohenzollern!

Pe cât de mare și justă indignare au produs aceste cuvinte nu numai în cercurile austriace, ci și în presa din imperiul german, pe atât de mare bucurie le-a cauzat Maghiarilor.

A fost o ocaziune bine venită aceasta pentru Maghiari, ca din nou să accentueze dorința lor grandomană de a face din Budapesta centrul monarhiei austro-ungare.

Apucătura de forță și foarte predilectă a Maghiarilor în năzuințele de realizare a politicii lor șoviniste a fost întotdeauna ponegrirea și calumnierea celorlalte popoare supuse casei de Habsburg, pentru-ca cu atât mai mult se poartă scoate la iveală dinasticismul și fidelitatea lor față de tron.

Vorbele neprecuate, rostite de exaltatul Schönerer deci n'au putut rămâne neexploitate din partea presei maghiare.

S'a și făcut o mare tiradă de vorbe. Imediat s'au desumbat Maghiarii, ca să stringă la piept dinastia atacată de Pangermani.

Viena nu mai este a Habsburgilor — zic Maghiarii. Aerul Vienei răsună nu numai de „Los von Rom” ci acum și de „Los von Habsburg” — susțin ei.

Resonul politic ar fi pentru dinastie să se transpună la Budapesta. Singurii Maghiarii mai sînt în stare să susțină, să apere dinastia față de celelalte popoare din monarhie, cari toate gravitează în afară (!)

Așa spun Maghiarii.

Tendința lor e vădită. Din incidentul acesta Maghiarii vor să-și făurească un nou titlu de legitimitate față de coroană a politicii lor de desnaționalizare a tuturor popoarelor nemaghiare din Ungaria. O Ungarie puternică, națională, de sus până jos, — eată razimul dinastiei, eată forța monarhiei, elementul unic de mare putere pentru Austro-Ungaria — strigă ei.

Toate aceste sînt deducțiuni, false a căror tendință se observă de departe.

E fals și tendințos a susține că popoarele din Austria ar nutri sentimente antidinastice, după-cum fals și tendințos este a susține, că popoarele nemaghiare din Ungaria ar gravita în afară.

Strigătul de „Hoch und Heil Hohenzollern” al nesocotitului Schönerer este numai expresia unui anachronism po-

litic, din partea unei mici fracțiuni, care nici astăzi nu se poate împăca cu ideea, că supremația absolută a elementului german în Austria și-a trăit timpul. Popoarele din Austria ajunse la acea treaptă de dezvoltare a conștiinței naționale, care nu mai permite jugul supremației unei minorități, cer rol în viața de stat, pretind teren de liberă dezvoltare a tuturor forțelor de caridipun, în interesul patriei și al dinastiei. Dacă nu azi apoi de sigur în viitorul cel mai apropiat se vor convinge și Nemții din Austria, și se va convinge și dinastia, că tare și puternică Monarhia numai atunci va fi, când egala îndreptățire națională va lega pe toți supușii de patrie și dinastie, când nu vor mai fi privilegiați și persecutați, egh moni și supuși.

Stările politice din Austria, ori cât de mult s'ar măguli Maghiarii cu puterea lor națională, ori-cât s'ar lăngui ei pe lângă Coroană, pe lângă dinastie, — cu timpul se vor repeta și în Ungaria. Va veni timpul, când Maghiarii încă vor trebui să se împace cu gândul, că supremația lor, eghomonie lor este un anachronism, întocmai cum anachronism este și supremația Nemților în Austria deja de pe acum. La aceasta ar trebui să se gândească Maghiarii, nu la transpunerea centrului Monarhiei dela Viena la Budapesta.

Odată deslănțuite forțele popoarelor nemaghiare din Ungaria, odată conștiința lor desvoltată, odată ajunse în stadiul de validitate ca elemente dătătoare de ton în stat, — naționalitățile de sub Coroană sf. Stefan nu vor mai suferi jugul supremației maghiare. Trebuie timp pentru toate, după cum vremea a adus cu sine și stările politice din Austria.

Atunci va fi asigurată poziția de mare putere a Austro-Ungariei. Maghiarii, pe lângă toată fuduhia lor, sînt un element atât de slab în monarhie față de celelalte popoare de dincoale și de dincoace de Laita, încât ei singurii nici un razim nu pot forma pentru dinastie. Căci, bine s'oștie Maghiarii, politica lor șovinistă, pe lângă toate opiniile nebune, rezultate reale nu va avea nici-o dată. Dacă le succede să maghiarizeze ici-colea pe câte un nenorocit, faptul acesta se nu-i măgulescă. Transfugi renegați au fost întotdeauna și vor fi. Multimea însă, corpul naționalităților va rămâne și pe mai departe indisolubil, unitar. Și când în procesul lor de dezvoltare naționalitățile nemaghiare vor ajunge acolo, unde începe ruperea zăgăzurilor, să fie pregătiți Maghiarii, că acestea vor bate cu pumnul în poarta parlamentului din Budapesta și vor pretinde toate drepturile ce le compet. Aceasta va fi numai o evolu-

țiune naturală, pe care Maghiarii nu o vor pute împedea.

Sînt zădărnice recomandările Maghiarilor, că numai ei singuri pot forma stilpii dinastiei și baza de mare putere a monarhiei, austro-ungare. Mare și puternică va fi Austro-Ungaria, când toate popoarele vor fi mulțumite, când libertatea națională și dezvoltarea naturală a forțelor de viață vor fi asigurate pentru toate popoarele supuse dinastiei habsburgice.

Nici un popor nu va gravita în afară, căci aflându-și fericea deplină în cadrul monarhiei, ce să mai caute în afară? Chiar, dacă s'ar găsi unele păcuri disparente, cum este de prezent grupul lui Schönerer, care se aibă tendințe de a se rupe de monarhie, în fața puterii cimentate de buna înțelegere, astfel de aventurieri nu vor pute face nimic, vor fi puși la locul lor.

O Elveție mare și puternică se devină din Austro Ungaria și atunci rol ei de mare putere în Europa va fi asigurat pentru totdeauna.

Sibiu, 21 Martie 1902.

Diplomatic. Ziarul „Information” din Viena aduce știră că prin cercurile politice austriace se consideră ca sigur faptul, că contele Fr. Thun, fost prim-ministru austriac, va fi denumit în scurtă vreme ambasador la Londra. Pe lângă Thun în combinație mai e și Ehrenthal, Pas-setti și Szögyény-Marich.

PRESA GERMANĂ ȘI SCHÖNERER. Vorbele nesocotite ale deputatului pangerman Schönerer, care în parlamentul austriac a făcut ovațiuni dinastiei de Hohenzollern, — a produs un mare resens până și în presa din imperiul german.

„Kreuzzeitung” din Berlin, ocupându-se de acest incident, zice că Eigenkolt și Schönerer au vătămât greu simțămintele fiecărui Austriac credincios casei habsburgice.

„Lokalanzeiger” merge și mai departe în înfierarea vorbelor lui Schönerer. Spune, că în Germania se poate primi numai cu dușmănie strigătul „Hoch” al lui Schönerer.

„Germania” numește un scandal întemplerarea. Momentul patriotic a fost batjocorit prin partidul pangerman în mod mișelesc.

„Nord. allg. Zeitung” zice, că Schönerer a mînat apă pe moara

Cehilor și a altor elemente corosive.

„Berliner Tageblatt” numește pe Schönerer un clown politic și respinge cu indignare fantasiile criminale ale celor câțiva lărmuitori pangermani.

„Köln. Zeitung” îl numește Don Quixote politic. Germanii din imperiu se respingă cu toată tăria încercările fanaticilor din Austria, cari abuzează în modul acesta de strigătul „Hoch Hohenzollern”.

Din dietă. În ședința de alaltăieri s'a iscat o controversă între președinte și deputatul Ed. Bartha din cauza unei sentențe curiale în afaceri electorale. El nu e mulțumit, că curia amintește plîngerile, cari se țin de competența dietei, numai în motivele sentenței, în loc să fie transpuse casei. După explicările președintelui, incidentul e închis. Tot Bartha întreabă pentru ce nu s'au prezentat dietei rezultatele dezbaterii din sinul comisiei regnicolare croate. Ministrul-președinte răspunde, că din cauza diferențelor ivite în sinul comisiei convenția n'a putut fi încheiată. Continuându-se dezbaterile bugetului ministrului de agricultură, vorbește deputații Trubinyi, Hertelendy și Papp despre regularea râurilor Morava, Sio și Tisa.

În ședința de ieri a prezentat ministrul de finanțe Lukács proiectele de legi despre conversiunea datoriei de stat și despre completarea art. de lege 14 din 1893. În continuarea dezbaterii bugetului de agricultură cer deputații Hertelendy, Major, Baross și Szederkenyi ștergerea clauzei vamale pe vinurile italiene.

Alegeri din Boros-Iaen. Mandatul de putatului bar. Solymossy Lajos, ales la Boros-Iaen față de Stef. Petrovici, a fost atacat prin petițiune. Marți a fost pertractarea acestei petițiuni și curia a ordonat procedura de dovedire.

Model. Guvernul prusac continuă cu măsurile de prigonire contra Polonilor. Dela universitatea din Breslau și dela școlile superioare din Posen și Silesia au fost eschiși studenții slavi, în locul prim Poloni. Numărul celor eschiși este de 650. Tot asemenea au fost espulsați din Prusia 40 de studenți tehnici, Ruși și Poloni.

Stăpânitorii nostri au prețioase modele.

Consilii ministeriale comune. După-cum anunță „N. Fr. Presse”, la începutul săptămănei viitoare se vor ține în Viena consilii ministeriale co-

mune, în cari se vor stabili rapoartele pentru delegațiuni, în special proiectul de buget comun pe 1903. Dintre miniștrii unguri vor lua parte la consilii prim-ministrul Széll și ministrul de finanțe Lukács.

Țarul îngăduitor. Țarul Rusiei a dat ordin, ca anul acesta să fie chemați la asențare numai 280 de feciori finlandezi, în loc de contingentul obicinuit de 2000. Această îngăduință a Țarului se zice, că e o urmare a energicelor proteste înscenate în Helsingfors contra măsurilor de rusificare.

Eată ce face energia!

STUDENTII CROAȚI dela universitatea din Zagreb au ținut alaltăieri o adunare, în care au protestat energic contra dispozițiilor Vaticanului în chestia institutului San-Girolamo. Protestul va fi predat Papei prin o deputație a studenților. S'a decis mai departe să se ceară introducerea liturghiei slave, concesă de Papa Inocențiu IV.

Protestul și decisiunile aceste vor fi subscrise de toți universitarii croați. Bravă tinerime!

Contra maghiarizării numelor de comune se continuă agitația în Germania. În Drezda s'a constituit un comitet, care va cere dela guvernul central al Germaniei ca să eschidă din comunicația oficială și postală toate espedițiunile, cari vor sosi din comunele din Ungaria cu nume maghiarizate.

Asemenea mișcare s'a pornit și în Magdeburg.

Autonomia catolică și biserica română unită.

Congresul pentru autonomia catolică, cum am amintit, a trecut ușuratic peste memorandumul episcopatului bisericii noastre gr-cat.

Vom da cuprinsul acestor memorande, ca acte de mare valoare în istoria bisericii unite. Din conferența episcopescă ținută la Blaj în 23 Iunie 1897, s'au scris Primatului, ca convocătorului la congres următoarele:

Eminentissime dle Cardinal Primat și Archiepiscop!

Abia a ajuns în publicitate hotărîrea preînaltă a Maiestății Sale Regelui nostru apostolic de dto 14 Maiu 1897 prin care s'a îndurat preagrația a permite, ca în decurs de 6 luni să se convoace un nou congres pentru organizarea autonomiei bisericii catolice din Ungaria, și chestiunea autonomiei a deve-

FOIȚA „TRIBUNEI”.

Eminescu în Blaj.

— Date despre Eminescu, cît timp a petrecut în Blaj. —

La apelul dlui Ioan Scurtu, publicat în nr. 22 al „Tribunei” o dau publicității următoarele date despre: timpul cît a petrecut Eminescu în Blaj și felul de viață al regretatului poet.

Subscribul, în anul 1867 eram student în clasa a 5-a liceală în Blaj. Fiind lipsit de mijloace, mă susțineam mai mult făcînd servicii unor profesori. Atunci eram la fostul prefect de teologie, Dr. Ioan Bob, — mort încă în 1867. Prefectul Dr. I. Bob îmi destinase de locuință o odăiță din seminarul teologic, în parter, unde locuiam împreună cu credințierii teologilor și ai profesorilor cari erau Ioan Goron, — 'mi se pare azi protopop gr-cat. în Căușdriara și Grigoriu Dragoș, astăzi preot gr-cat. în Să-mărghița.

Cu câteva zile înainte de prima Septemvrie 1867, Eminescu venise dela un gimnasiu din Bucoovina la Blaj, ca să se înscrie la gimnasiul de acolo, pe

a 5-a clasă. Era stipendiat și-și primea ratele de stipendiu în galbeni. Fiind el lipsit și neavînd cuartier, — superiorii seminarului teologic i-au conces să locuiască în odaia amintită, în care cum am spus locuiam eu cu Ioan Goron și Grigoriu Dragoș. În odaia aceasta a locuit Eminescu cu noi, vreo trei săptămăni. După trei săptămăni fără a-și lua adio dela noi, ne-am pomenit că Eminescu nu mai este în Blaj, fără a putea afla, unde s'a dus.

Cauza părăsirii Blajului — după-cum o povesteau studenții, de pe timpul acela, a fost următoarea: Eminescu avea să depună esamen din limba elină. Profesorul de elină — azi mort — Alimpiu Blăjan, închizînd pe Eminescu singur într-o odaie a unei clase dela gim. i-a dat lucrarea scripturistă; apoi s'a depărtat. După un timp s'a reintors și deschizînd ușa clasei, a aflat pe Eminescu plîngînd, din cauza că nu-și putea face pensul scripturistă. Eminescu disgustat de nereușita cu pensul era mai mult melancolic. Disgustat apoi, poate și de purtare dură a respectivului profesor, — în odaia noastră n'a mai venit; dar' nici prin Blaj n'a mai stat, ci se depărtase deja. După depărtarea lui din Blaj, studenții țineau că aceasta a

fost cauza depărtării lui. Mai vorbeau teologii și studenții despre el că este poet și că ar fi fost mai bine, dacă profesorii ar fi lucrat așa ca poetul să nu părăsească Blajul; ba spuneau că chiar pe timpul petrecerii lui în Blaj ar fi apărut într-o gazetă poezii de ale lui. Sigur nu știu că a apărut ori ba; oăci eu nu le-am cîtit, ci numai am auzit. Timpul petrecerii lui în Blaj a fost abia de vreo trei săptămăni.

Locuind și dormind postul într-o odaie cu mine, I. Goron și G. Dragoș, mai am în memorie despre el și următoarele: Măncare căpeta din fărîmăturile și zama ce rămănea dela masa teologilor. I-se stricaseră ghețele și umbra mai cu picioarele desculțe. Unui teolog i-se făcî milă de el și îi dăruie o păreche de ghețe mai bune ca ale lui. Purta pîr mare negru, cam ca al preoților orientali; dar' în partea dinapoi retezat.

Vesmintele avea pantaloni și jeletoacă de culoare sură și roc negru. De multe ori se culca și noaptea îmbrăcat, deși în chilie nu era frig. Când se scula dimineața din pat, pîrului lui cel frumos negru, precum și rocul îi erau împistrite cu fulgi de pene. Dar' aceasta nu îl neliniștea pentru-că deși în odaie era

perie de vesminte nu o folosea spre a se curăți, ci da numai de câteva-ori cu palma mînei peste roc, și așa unui dintre fulgi rămăneau toată ziua pe roc și în pîr. Spălarea pe față îi era simplă. Se spăla numai cu o mîna. Da de 2—3 ori pe față cu puțină apă și era gata. La peptenat de cele mai multe-ori nu folosea peptenul, ci își făcea pepten din degetele ambelor mîni. Degetele le înfigea în pîrul seu cel mare și cu ajutorul lor îl da îndărăt. După aceea egia din odăița seminarului în piață în fruntul edificului seminarului. Acolo se aflau precupețe, cari vindeau struguri, Eminescu de obicei cumpăra struguri, îi pune în pîlărie, apoi ținînd pîlăria cu brațul stîng și un strugure în mîna dreaptă, pășia încet prin piața Blajului, mîncînd din strugure. Aceasta o făcea mai în toată ziua. La locuință venea aproape numai când îl răsbea foamea, mai toată ziua o petrecea în afară de locuință. Îi plăcea mult singurătatea și era mai mult melancolic. Pe cît însă deoparte era melancolic, pe atât de altă parte era în unele cazuri vehement și sigur în manifestarea înșușirilor lui spirituale. De multe-ori îl aflam în odaie discutînd din istorie cu dl Ioan Goron — atunci student în a șaptea pl. liceală —

ear' Eminescu absolut numai de a patra clasă. Eminescu discuta cu mare înfocare și siguranță și de cele mai multe-ori în discutați de Goron rămănea invins, deși era student eminent.

Părăsind Eminescu Blajul nu am putut observa și alte înșușiri ale lui.

În fine amintesc, că dl Petra Petrescu scrisese în „Tribuna” din 1900 nr 157, că mulți susțin, că „Eminescu n'ar fi fost prin Blaj”. Această credință e greșită. Că cele enarate aci de mine despre Eminescu sînt adevărate, poate își vor aduce aminte și d-nii Ioan Goron și Grigoriu Dragoș, cari ar face un bun serviciu dacă vorbirile și discutele avute cu poetul le-ar da publicității.

Credința, că Eminescu n'ar fi fost în Blaj eu o deduc din următoarea împrejurare. Neputînd poetul depune esamenul din elină, disgustat s'a depărtat din Blaj, și astfel e posibil că profesorii nu l-au mai înscris ca student în matricula liceală.

Porgo-Prund, la 18 Martie 1902.

Iacob Onea,
dir. școlar.

nit așa zicând singura preocupare, care a început a stăpâni mintea episcopilor, preoților și credincioșilor mireni, cari aparțin provinciei bisericești gr.-cat. de Alba-Iulia și Făgăraș. Toate foile politice și literare, cari apar în limba română, au tratat la loc de frunte chestiunea aceasta, dând expresiune convingerii adânc înrădăcinată în conștiința fiecărui credincios român gr.-cat. că autonomia bis. cat. din Ungaria, așa după-cum era proiectată în anii 1869—1871 și pe-cum această organizare autonomă se proiectează și acum, nu poate să fie decât fatală pentru independența, cu care e înzestrată încă și astăzi numita provincie bisericească.

Românii gr.-cat. purtând la inimă soarta bisericii lor și-au exprimat deja de mai multe ori, cu diferite ocazii, convingerea lor cu privire la poziția de drept public a bisericii gr.-cat. române.

Episcopii provinciei bisericești gr.-cat. de Alba-Iulia și Făgăraș n-au putut omite din vedere această mișcare generală, ba ar fi greșit chiar în contra obligațiilor poziției lor de păstori supremi în biserica sfântă a dlui nostru Iisus Christos, dacă n'ar fi luat numai decât în cea mai serioasă considerație modul prin care se se poată potoli agitațiunea și temerea credincioșilor și să se poată apăra de eventualele urmări periculoase ale acestei mișcări, atât în ce privește catolicismul în general, cât mai ales în ce privește unirea Românilor cu sfânta biserică catolică a Romei.

Aceste sunt Eminentissimele de Cardinal și Primate motivele, cari au intrunit pe episcopii provinciei noastre bisericești, și anumiți pe subscrisul Arhiepiscop și Metropolit, pe Escel. Lor Episcopii gr.-cat. de Oradea-mare și Gherla și în fine pe Ilustr. Sa Episcopul gr.-cat. de Lugoj, într-o conferență episcopescă, ținută la 23 Iunie a. c. ca să se sfătuiască împreună asupra procedurii, ce ar fi de urmat, spre a delătura pericolul ce amenință biserica, încredințată îngrijirii lor pastorale.

Obiectul principal al acestei conferențe ținute în reședința mea arhiepiscopescă, l-a format înaltul rescript al Eminenței Voastre de dno 29 Maiu 1897 nr. 2996 prin care ați binevoit a dispune, ca începând cu ziua de 24 Iunie să se facă conscrierea tuturor alegătorilor catolici, cari au drept electoral pentru congresul de organizare a autonomiei regnicolare. Numiți episcopi, după o serioasă cumpănire a lucrului au hotărât, să aducă la cunoștința Eminenței Voastre, că între actualele împrejurări, nu pot lua asupra lor răspunderea pentru urmările ce s'ar naște în detrimentul provinciei bisericești gr.-cat. de Alba-Iulia și Făgăraș și a dieceșei lor sufragane în cazul, când ar scrie alegerile pentru congresul autonom regnicolar din Ungaria, conform celor cuprinse în amintitul rescript. Tocmai de aceea numiți episcopi roagă cu profundă stimă pe Eminența Voastră, ca în interesul maicii biserice catolice și mai ales în interesul unirii bisericești a Românilor, să binevoiți a lua grațios la cunoștință această hotărâre a lor și a interveni totodată la Maiestatea Sa cesaro și apostolică regescă, patronul suprem al bisericii catolice din Ungaria, ca să se deleie și provinciei bisericești gr.-cat. de Alba-Iulia și Făgăraș concesione prealabilă de a-și regula afacerile bisericești externe într-o organizație autonomă separată, conform poziției sale de drept public și conform misiunii, ce o are în sinul poporului românesc.

(Va urma).

† Arcadie Ciupercovici.

Martii, în 18 l. c. a răposat în Cernăuți metropolitul Bucovinei și Dalmației, Arcadie Ciupercovici.

Arcadie Ciupercovici a născut la 14 Martie v. 1823 în Câmpulungul Bucovinei, primind din botez numele Alexandru. Numele original al familiei sale era Ciupercă. La 1847 a fost sfințit într-un preot. La anul 1866 se călugări și la 1874 fu chirotesit într-un arhimandrit. La anul 1880 fu numit vicar general, iar la 1896 după moartea metropolitului Silvestru Morar Andreievici, fu numit arhiepiscop și metropolit al Bucovinei și Dalmației.

În tinerețe a luat parte Ciupercovici ca naționalist la mișcările naționale. La 1871, ca egumen al mănăstirii Putna, a aranjat marea sărbătoare a jubileului de 400 ani de când a fondat Stefan cel mare mănăstirea Putnei. A participat

în anii 1870—73 la lupta pentru câștigarea autonomiei bisericești, iar la 1885 a intrat în camera imperială ca deputat.

Înmormântarea răposatului metropolit se va face mâine Sâmbătă, în 22 l. c.

Pompierii din comit. Sibiu.

Adunarea generală a Reuniunii pompierilor din comitatul Sibiului.

— 17 Martie 1902

Toate reuniunile pompierilor, atât voluntari cât și siliți (forțați) din comit. Sibiului sunt constituite încă înainte de acum cu 20 de ani în o reuniune comitatensă de pompieri.

Ținta principală a acestei reuniuni este perfecționarea reuniunilor de pompieri de prin singuraticile comune din comitat.

Protegiată și stând direct sub scutul și supravegherea forurilor administrative comitatense, aceasta reuniune în șirul anilor sei de activitate a făcut frumoase progrese, astfel că și pe acest teren umanitar, comitatul Sibiului poate servi de model, ba după-cum sunt informat este unicul comitat din patrie care a dat reuniunilor de pompieri o așa deosebită și îngrijită atenție.

Duminecă în 16 l. c. reuniunea comitatensă a pompierilor și-a ținut adunarea sa anuală generală în comuna românească din apropierea Sibiului *Bungard*. Despre decursul acestei adunări imi permit a raporta următoarele:

În înțelesul statutelor acestei reuniuni, — statute aprobate și declarate de obligatorice de către congregațiunea comitatensă pentru toate comunele din comitat, — fiecare reuniune, fiecare comună, are a-și trimite un reprezentant al seu, care apoi are drept de vot în adunarea generală.

Reuniuni de pompieri pe întreg teritoriul comitatului sunt 90. Din acestea 14 voluntare, (una singură românească în Săliște) și 76 siliți. Reprezentate au fost la adunarea generală 73.

Președintele actual al reuniunii este dl senator al magistratului orașului Sibiu G. Theis, care prin o vorbire acomedată ținută în limba germană a deschis adunarea. Fiind limbi oficiale ale acestei reuniuni limba germană și română, dl vicepres. al reuniunii *Nicolas Hențiu* a declarat adunarea de deschisă prin o vorbire ținută în limba română. Obiectele principale, de interes public, ale acestei adunări generale au fost următoarele:

Toate reuniunile de pompieri din comitat au fost vizitate de către emisii comitatului, cari apoi au raportat atât despre echiparea cât și despre exercițiile prestate de singuraticile reuniuni.

Pe baza rapoartelor emisiilor comitatului s'a compus apoi un raport general, cuprinzător de interesante date despre starea reuniunilor. Cu durere trebuie să amintesc, că o parte însemnată de reuniuni de prin comune românești dau de tot puțină îngrijire acestor instituții curat umanitare.

Un alt punct al ordinii de zi al acestei adunări, care a dat naștere la vie discuție, ba în urmă chiar și supărare, a fost proiectul pentru modificarea regulamentului intern al activității reuniunii.

Biroul reuniunii și pe urmă înșuși majoritatea comitatului a propus adunării modificarea §-lui din regulamentul vechiu, care statorește ca fiecare reuniune să fie reprezentată prin un singur reprezentant cu drept de vot în adunarea generală.

Modificarea era propusă de așa fel ca pe viitor reuniunile pompierilor din Sibiu și Sebeș, vezi Doamne, ca reuniuni cetățenești, să fie reprezentate prin trei reprezentanți cu drept de vot, iar celelalte 12 reuniuni voluntare prin câte doi și cele siliți prin câte un reprezentant cu drept de vot.

Reprezentantul reuniunii pompierilor voluntari din Săliște dl D. A. Mosora purcuzând dela spiritul dominant al timpului prezent de egalitate, combate modificarea propusă argumentând că timpurile de acordarea de privilegii și favoruri speciale, sunt de mult trecute și mai ales în o reuniune curat umanitară, în care fiecare membru are aceleași sarcini și datorițe și impune de sine a avea și aceleași drepturi. Propune a rămâne pe bazele cele vechi, anume: ca fiecare reuniune să fie reprezentată prin un singur reprezentant cu drept de vot.

Propunerea dlui Mosora a fost calduros sprijinită de către membrii români;

I. Munțiu, I. Bratu, L. Maior și Ioan Banciu, din partea Sașilor însă a fost combătut.

Motivele de combatere ale membrilor sași au fost însă foarte palide. Era vedut că dinții nu sprigineau propunerea comitatului (compus din majoritate Sași) pe motivele că această modificare se servea de împintinare la înființarea mai multor reuniuni voluntare și se fim recunoscători reuniunilor din cetăți ca primele și cele mai zălăse, ci după cele întemplate și mai ales după supărarea ce i-a cuprins, trebuie să bânuiim că scopul modificării a fost cu totul tot altul, pe care însă din circumstanțe și tactică l-au lăsat în plinul adunării, dar l-au descoperit apoi la... *banchet*.

La votare propunerea dlui Mosora intrund voturile tuturor Românilor a eșit biruitoare, căzând a comitatului, rămasă în minoritate, intrund numai voturile membrilor sași.

După-ce cu plăcere s'a luat la cunoștință invitarea reprezentantului Reuniunii pompierilor voluntari din Căsnădie, de a se ține în sărbătorile Rosaliilor o adunare generală în Căsnădie, când reuniunea de aci își serbează jubileul de 25 ani, prezidiul între aplauze generale declară adunarea de închisă.

După adunare reuniunea pompierilor din Bungard spre a țină un exercițiu de probă a fost alarmată și cu mândrie și spre cinstea Bungărzenilor, constat că disciplina, echiparea dar mai ales exercițiile prestate ne-au încântat, și prin purtarea ei cinstea lor, ne-a făcut și nouă reprezentanților români o satisfacție dintre cele mai simțitoare.

După exercițiu a urmat defilarea. Aici altă surprindere. În fruntea corpului de pompieri se așează o *musică* alcătuită din 12 Româniși aleși pe sprinceană și cari deși numai de scurt timp s'au înrolat în bandă manau instrumentele de suflat cu dibăcie. Defilare perfectă! Onoare comandantului pompierilor dlui I. Mărginean, care mult trebuie că a muncit, până-ce a făcut din reuniunea pompierilor din Bungard o reuniune fruntașă.

După-ce preotul reformat Al Andrassi prin o vorbire entusiastă, rostită în o limbă curată, corectă și fluentă românească a arătat hărnicia, însușirile bune și năzuințele de progresare pe toate căile, ale Bungărzenilor salut și bineventează în numele acestora pe numeșii oaspeți, și după-ce președintele reuniunii dl Theis prin călduroase și măgulitoare cuvinte la adresa Bungărzenilor, (toți Români), cărora le recunoaște progresele făcute, mulțumește pentru cuvintele de binevenire, între puternice strigăte de trăiască oaspeții reîntră în spațioasa sală a marelui edificiu școlar rom. gr.-or. unde se săvârșește un gustos... *banchet*.

Gustoasele mâncări și vinul cel bun încurând ne aduseseră în o dispoziție veselă, când deodată se începe... șirul toastelor. Acest privilegiu l-au aflat de nimerit d-nii membri sași spre a-și arăta indignarea ce i-a cuprins pentru victoria Românilor din gedință, când adesea nu s'a primit modificarea propusă în chestia reprezentanților cu drept de vot.

Să fi auzit lamentări! Patru vorbitori sași, prin vorbe lungi și late au făcut groaznică descoperire: că membrii români au făcut chestie națională românească, au făcut politică, au pus interesele acestei umanitare reuniuni pe asocțiul șovinismului etc. Ba unul venerabil a mers așa de departe încât a văzut în propunerea dlui Mosora o făclie aprinzătoare Brandfackel, (ergo) propunătorul... tăciun, menită a distruge umanitară reuniune, deci ori privilegii reuniunilor pompierilor cetățenești și voluntare, ori apă pe pompieri purtători de făclii aprinzătoare naționale. Vânt...!

Membrii români, d-nii Hențiu, Banciu și Mosora le au mărturisit din nou că cu cele mai curate cugete și intenții, iavorite pur și simplu din simțul de egalitate, s'au văzut îndemnați a pași contra modificării respectivelui §. Speră să se angajează totodată a susține cea mai perfectă armonie în sinul reuniunii, până-ce aceasta va sta pe baze de egalitate și echitate.

Cu banchetul s'a sfârșit programul sărbătorilor din Bungard și trebuie din nou să aduc cuvinte de laudă locuitorilor acestei comune, aproape toți Români, că brav și românește s'au purtat. Trăiască Bungărzenii!

Arghir.

Din diecesa Gherlei.

(Urmare și fine).

Mă atacă dl coresp. cu aceea, că grănarul bisericești l'am spus cu usura »păgânească» și »diavolească» de 50%, pentru aceea n'a putut fi darul lui Dumnezeu pe acel grănar! Dar magazinul de bucate din Naprădea de curând înființat cu câte procente lucrează?

Însă aceea-ce numiți d-voastră »percent diavolească» și »păgânească» de 50%, acela nu-i chiar astfel, dacă veți socoti lucrul așa, precum este în realitate! D. e. din grănarul bisericesc de regulă bucatele se împrumută vara, când bucatele sunt scumpe, miera de mălaiu cu 1 fl. 20 — 1 fl. 50 cr. și nu arare-ori a fost și cu câte 2 fl.; toamna la replătime bucatele sunt cu mult mai ieftine, așa că dacă ar fi să se vândă vara bucatele pe bani, toamna pe timpul încașării pe prețul unei mierițe date împrumut s'ar pute cumpăra nu 1 mieriță și jumătate, ci s'ar pute cumpăra 2 mierițe și așa în cele mai multe cazuri, cel ce împrumută în loc să dea ceva pierd încă el dobândește. Fost-au cazuri nu puține, când 4 mierițe de mălaiu (cucuruz) se vinde vara cu 8—10 fl. pe așteptare! și așa ca să poată face omul prețul alor 4 m. de mălaiu, trebuie să vândă 8 mierițe sau 10 mierițe de mălaiu. La grănarul bisericesc cazuri de acestea nu se ivesc nici-odată! Eu însă nu pe seama mea am crescut acel capital, ci pe seama bisericești și a poporului și de ar fi și dat percent cât de mare, lor și l-au dat și nu mie.

Di coresp. mă apostrofă, că de ce am lăsat ca școala gr.-cat. română din Cheud să fie expusă nimicirii sigure, înființându-se școala de stat? Răspund: La aceasta chiar d-voastră, dl coresp. sunteți cauza. Pentru-că înainte de aceasta cu 21 ani ați adus aici un învățător, pe care îl țineți aici cu forța, care maltratează oamenii și copii și pe fruntașii satului, pe curatori, pe judele comună, și pe vre-o 6 oameni pentru sfânta dreptate l'a încarcerat și pe care nu-l poate suferi, și ca să scape de dînsul toți până într'unul s'au declarat că-și vor da școala la stat. Aceasta însă e numai vorbă! Dar de cumva școala din Cheud s'ar preface vre-odată în școală de stat, și aci meritul în cea mai mare, parte ar fi al d-voastră, dl coresp.

Mai voeți a complica lucrul și cu cassa sătească din Cheud? Dar aceasta încă poartă timbrul neadevrului, pentru-că aici aci nu sunt de vină eu la nimic. Drept, că înainte de aceasta cu vre-o 6 ani s'a înființat o cassa sătească, care n'a putut subsista numai 3 ani, pentru-că n'am avut oameni de specialitate, care se știe conduce lucrul, din care cauză cu învoirea cassei centrale din Pesta, această cassa s'a afiliat la cea din Cheliuța. Aici și plătesc datoră taxele lor regulat. E ar la aceea, că ne-au perit din ladă dela cassar 450 fl., cine-i de vină? Eu doar? N'au fost la mine nici bani nici cassa, nici n'am fost cassar! Pentru această pagubă, care nu știm cum s'a întâmplat, a de curs proces în contra cassarului la toate forurile, procesul însă l'am pierdut și am rămas de pagubă. Dar ce să facem? Earăși tălharul de pagubă!

Mai adaugă dl coresp., că eu mi-aș fi prezentat poporeni de »bătăuși» și »răvrățitori» etc. Aceasta încă nu-i adevărat, pentru-că aceasta nu o am zis nici-odată! Am zis atâtea: »că cei înștruiți dela Naprădea au produs o revoluțiune formală, când cu zidirea bisericești. Aceasta nu însemna, că poporul din Cheud în genere ar ave o morală necorectă, aceasta n'am zis o nicicând! Moralitatea poporului de aici ar fi destul de bună, de cumva nu s'ar fi stricat prin înștruirile din afară.

În urmă spre încheiere să-mi fie permie a-ți pune numai câteva întrebări foarte modeste, ca unui avocat nu știu chemat ori-cum »și? Dar» ved, că te ții mare și infalibil (?) și te ții îndreptățit a lua la strînsă dare de seamă și pe maritalul ordinariet de Gherla pentru multe de toate. N'ai puté d-ta, dl coresp. să dai ceva deslușiri despre aceea, că oare: Comoara, banii cei mulți rămași de fostul preot din Babeni-Silem, cum și cine a pus mîna pe ei? Oare Clasca, fost mare proprietar în Lozna, cum și prin cine a ajuns cerșitor și peritor de foame? Sau Ioan Maior, fost notar român în Naprădea, cum și prin cine a ajuns la săpă de lemn și de batjocură la lume? Ori văduva și orfanii

fostului paroh și protopop în Naprădea G. Stancioiu, prin cine au fost necăjiți și șicaneți de au fost siliți să iese lumea în cap și să se peardă mai de tot? Sau un șir lung de moșieși din Naprădea, cum și prin cine au fost espropriați și cine-i astăzi stăpîn pe moșile lor, vre-o 13 la număr?? Nu continuez. Că ce s'a întâmplat la Cheud? Cum nu s'a putut și nu se poate găta zidirea bisericești începută acum 12 ani? Cum și prin cine s'a produs revolta în Cheud? Cum și la ce stare am ajuns eu după o slujbă de 26 de ani în această parohie și prin cine? Aceasta o știu și eu, și cred că o știți mai bine și d-voastră, domnule »din tufă». Numai atîta v'ăș mai întreba: Că oare făptuitorii atător nefericiri pot să rămână până în sfîrșit aici sau dincolo de mormînt fără plată??

Ce ziceți, dl corespondent? Memento!
Petru Caba,
preot gr.-cat.

Revista esternă.

Rusia.

Ziarul »Times» află din orașul Tula (Rusia), că în timpul *turburărilor* pricinuite de lucrători, a fost ucis un ofițer; cățiva demonstrați au fost răniți.

În demonstrațiile dela Petersburg au fost de asemenea cățiva demonstrați răniți și s'au făcut 100 de arestări.

În Mosova au fost deținuți 21 ofițeri, cari au refuzat să comande foc asupra studenților și muncitorilor. Cu aceasta au satisfăcut ofițerii cererii cuprinse într-o proclamație a studenților, cari li provocau să nu verse sîngele poporului doritor de libertate.

Sensație a produs în cercurile politice un articol din *Grașdanin*, care susține necesitatea unei apropiieri hotărîte între Rusia și Germania pentru de a isola Anglia.

Macedonia.

»Polit. Corr.» publică o telegramă din Constantinopol, în care se spune, că violențele și amenințările bandelor bulbare continuă a se exercita cu deosebire la Monastir, în Macedonia.

Bandele se încearcă să provoace rebeliuni.

»Asty» află din Salonic, că aproape de Krugova a fost o ciocnire între trupele turcești și o bandă bulgară. Cinci Bulgari au fost uciși și trei grav răniți, iar dintre soldați au fost șapte răniți.

»Agence Nationale» află din Constantinopol, că Turcia a trimis 35 de mii de soldați la Macedonia și Albania. În același timp se va începe cu energie reorganizarea administrativă în acele provincii, după sfaturile puterilor.

Răsboiul din Africa-de-sud.

Foile din Londra afirmă, că mergerea lordului Wolseley la Africa-de-sud e împreună cu o misiune importantă, fie că va încerca să încheie pacea, fie că va stabili un alt plan de răsboiu, dacă pacea ar fi încă imposibilă.

Misiunea bură publică următorul comunicat: După știri sosite din Africa-de-sud poziția comandantilor buri din Transvaal e excelentă. Din 15 Ianuarie până în 3 Faur au obținut Burii două biruințe mai însemnate asupra Englezilor. Dispoziția Burilor e excelentă.

Știri mărunte.

În Serbia a demisionat cabinetul Vuici. Causa e, că scumpina a primit cu mare majoritate, ca bază pentru desbateră specială, proiectul de lege prezentat de deputați radicali, prin care se statorește, că funcționarii să poată fi amovați numai pe cale disciplinară.

Guvernul bulgar a renunțat la monopolul tutunurilor și e în tratative pentru 300 de milioane conversiune, sub garanția bänderolului tutunurilor și a vămilor.

Din Peking se depeșează, că revoluțiunea se întinde în China. Aproape de Fanceng boxerii au biruit pe un general chinez.

E temere că o se fie necesară o nouă intervenire a Puterilor.

Camera franceză a primit la desbateră legii despre împărțirea cercurilor electorale amendamentul acceptat și de guvern, prin care se prelungește durata mandatului de deputat la șase ani.

1. Pădureanca. Novela de Ioan Slavici, 12 cesele tip, broș., elegant. Un exemplar 60 bani.
 2. Fata Stolerului de Matilda Gagliar-Poni. Un exemplar 10 bani.
 3. Ce n'a fost și nu va fi. Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 bani.
 4. Pipăruș Pătru. Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 16 bani.
 5. Păcălă și Tândală. Anecdote de Silvestru Moldovan. Prețul nuii exemplar 8 bani.
 6. Jucării și jocuri de copii. De P. Ispirescu, culegător-tipograf. Un exemplar 80 bani.
 7. Tein legănat. Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 18 bani.
 8. Colăcișitul. Obiceiurile țerandilor români la nuntă, de Benedict Vicu. Un exemplar 16 bani.
 9. Fieca a nouă mame. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 28 bani.
 10. Povestea lui Ighaș. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 8 bani.
 11. Sfântul Nicolae. De Matilda Gagliar-Poni. Un exemplar 16 bani.
 12. Îndărătnicul. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 16 bani.
 13. Rikastom de mame. Legende populare din ghera Năvodui. De George Coșbuc. Un exemplar 12 bani.
 14. Bunica de Bojana Nămeșevă, tradusă din limba boemă de prof. Dr. Urban Iernik. Un exemplar cu 80 bani.
 15. Vlad și Catrina. Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 16 bani.
 16. Din bătrâni. Ghicitori, întrebări și răspunsuri, frământări de limbă, adunate de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 16 bani.
 17. Pe pământul Tărușului de George Coșbuc. Un exemplar 18 bani.
 18. Căldărușu cu trei picloare. Poveste franceză de Eleonora Tănăsescu, după A. Genay. Un exemplar 16 bani.
 19. Cumpăcea. Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 16 bani.
 20. Un peșter îndărătnic. Novela de Björnsterne Björnson. (1856). Un exemplar 8 bani.
 21. Prietenul meu Vântură-Teard. Din nevelile californiene ale lui Bret Harta. Un exemplar 16 bani.
 22. Săpărețoarea. Din povestile lui Andersen. Un exemplar 8 bani.
 23. Fata Craiului din estini. De George Coșbuc. Un exemplar 8 bani.
 24. Strigăcia. Din fantasticul lui Nicolae Gogol. Un exemplar 40 bani.
 25. Drama mamei. Baladă de George Coșbuc. Un exemplar 20 bani.
 26. Taina unei vieți. De Björnsterne Björnson. Un exemplar 12 bani.
 27. Veeții. Din fantasticul lui Nicolae Gogol. Un exemplar 40 bani.
 28. Păcălă în satul lui. Poveste de Ioan Slavici. Un exemplar 20 bani.
 29. Sgârșitul. Comedie de Melidre. Un exemplar 60 bani.
 30. Lumea proștilor. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 10 bani.
 31. Nucul-împărat. Poveste din popor de „Mărgineanu”. Un exemplar 24 bani.
 32. Dina-împărăteasă și peana ei alăun. Poveste din popor de „Mărgineanu”. Un exemplar 24 bani.
 33. Fulger. Poveste în versuri de George Coșbuc. Un exemplar 10 bani.
 34. Spice de aur. Căsele de dăncăliu Ioan F. Lăzar. Un exemplar 20 bani.
 35. Un idil în Rogeni. Novela de Bret Harta. Un exemplar 16 bani.
 36. Babe iadului. Poveste în versuri de Ioan Meșta. Un exemplar 16 bani.
 37. Prințesa fermecată. Poveste în versuri de Delfu. Un exemplar 20 bani.
 38. Dina Mărgărelelor. Poveste în versuri de Ioan Meșta. Un exemplar 24 bani.
 39. Două copii. Poveste de Ioan Meșta. Un exemplar 20 bani.
 40. O parhidă în pătru. De Antonia Ghilianoni. Un exemplar 24 bani.
 41. Poscul bun de inimă. Comedie în 3 acte de Carlo Goldoni. Tradusă de domnișoara Al. și Leo. I. Romanescu. Un exemplar 40 bani.
 42. Crotoril și cei trei feciori. Poveste de Ioan Meșta. Un exemplar 30 bani.
 43. Mica Fădăci. De George Bănd. Un exemplar 60 bani.
 44. Basalia păcurarului. Poveste de Nicolae Trimbișoiu. Un exemplar 44 bani.
 45. Roma Iuvinskă. Tragedie în 5 acte de Alexandru Fărești. Tradusă de I. L. Caragiu. Un exemplar 40 bani.
 46. Clara Milici. Novela de I. Turghenev. Tradusă din limba rusă de Elena Hedeș. Un exemplar 30 bani.
 47. O sută de ani. De Ioan Slavici. Un exemplar 18 bani.
 48. Poșii populare »Căntec bătrânești. Din culegerile lui I. Pop Reteganu. Un exemplar 20 bani.
- Celor-ce cumpără un număr mai mare de
tot vânzătorilor, se
dă rabatul cvenit.

Se află de vânzare în librăria W. Kraft în Sibiu.

Pentru tipar responsabil Iosif Marschall.